31998R2700

1998.12.18. *AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA* L 344/49

# A BIZOTTSÁG 2700/98/EK RENDELETE

**(1998. december 17.)**

**a vállalkozások szerkezeti statisztikái mutatóinak meghatározásáról**

**(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a vállalkozások szerkezeti statisztikáiról szóló, 1996. december 20-i 58/97/EK, Euratom tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 12. cikke iii. alpontjára,

mivel az 58/97/EK, Euratom tanácsi rendelet közös keretet hozott létre a Közösségen belüli vállalkozások szerkezetére, tevékenységére, versenyképességére és teljesítményére vonatkozó közösségi statisztikák előállításához;

mivel számos meghatározás megállapítása szükséges a vállalkozások szerkezeti statisztikája jellemzésére;

mivel a tervezett intézkedések összhangban vannak a statisztikai programbizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk*

(1) Az 58/97/EK, Euratom rendelet 4. cikkében említett mutatók e rendelet mellékletében kerülnek meghatározásra.

(2) Ezekben a meghatározásokban a társasági mérlegre történő utalások a 78/660/EGK tanácsi irányelvnek [2] a 9. cikkében (mérleg), 23. cikkében (eredménykimutatás), valamint 43. cikkében (kiegészítő mellékletek) megállapított címeket használják.

*2. cikk*

(1) A tagállamok ezeket a meghatározásokat alkalmazzák az 1999-es referenciaévre, valamint az ezt követő referenciaévekre vonatkozó adatok esetében.

(2) A tagállamok szintén ezeket a meghatározásokat alkalmazzák az 1995-ös, 1996-os, 1997-es és 1998-as referenciaévre vonatkozó adatok esetében, amennyiben ezek megegyeznek a fennálló nemzeti gyakorlattal.

*3. cikk*

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

[1] HL L 14., 1997.1.17., 1. o.
[2] HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

Ez a rendelet teljes egészben kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 1998. december 17-én.

*a Bizottság részéről*

Yves-Thibault de SILGUY

*a Bizottság tagja*

*MELLÉKLET*

*A MUTATÓK MEGHATÁROZÁSA*

Kód: **11 11 0**

Cím: **Gazdasági egységek száma**

*Meghatározás*

A vonatkozó sokasághoz tartozó gazdasági egységeknek a gazdasági szervezetek regiszterébe bejegyzett száma, a hibák, különösen a mintavételi kerethibák korrigálásával. Az alvó egységek nem tartoznak ide. Ennek a statisztikai adatnak tartalmaznia kell a referencia-időszak legalább egy részében aktív valamennyi egységet.

Kód: **11 12 0**

Cím: **A létrejött gazdasági egységek száma**

*Meghatározás*

A vonatkozó sokasághoz tartozó gazdasági egységek keletkezésének a gazdasági szervezetek regiszterébe bejegyzett száma, a hibák korrigálásával. Gazdasági egység keletkezésének számít a termelési tényezők bizonyos kombinációjának megteremtése azzal a megszorítással, hogy más gazdasági egység ebbe az eseménybe nem kapcsolódik be. A gazdasági egységek keletkezése nem foglalja magában a gazdasági egységek egyesülései, szétválásai, kiválásai vagy szerkezetátalakításai miatt a sokaságba történő bejegyzéseket. Nem tartozik ide a kizárólag a tevékenységi kör megváltozásából következő bejegyzés a részsokaságba.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *gazdasági egységek számának* (11 11 0).

Kód: **11 13 0**

Cím: **A megszűnt gazdasági egységek száma**

*Meghatározás*

A vonatkozó sokasághoz tartozó gazdasági egységek megszűnésének a gazdasági szervezetek regiszterébe bejegyzett száma, a hibák korrigálásával. Megszűnésnek számít a termelési tényezők bizonyos kombinációjának megszűnése azzal a megszorítással, hogy más gazdasági egység ebbe az eseménybe nem kapcsolódik be. A gazdasági egységek megszűnése nem foglalja magában az egyesülései, szétválásai, kiválásai vagy szerkezetátalakításai miatt a sokaságból történő törléseket. Nem tartozik ide a kizárólag a tevékenységi kör megváltozásából következő törlés a részsokaságból.

Kód: **11 21 0**

Cím: **Telepek száma**

*Meghatározás*

A helyi egységeknek a vonatkozó sokasághoz a gazdasági szervezetek regiszterébe bejegyzett száma, a hibák, különösen a mintavételi kerethibák korrigálásával. A helyi egységeket akkor is tartalmazza, ha nem rendelkeznek fizetett alkalmazottakkal. Ennek a statisztikai adatnak tartalmaznia kell a referencia-időszak legalább egy részében aktív valamennyi egységet.

Kód: **11 31 0**

Cím: **A szakosodott telepek száma**

*Meghatározás*

A vonatkozó sokasághoz tartozó szakosodott telepeknek a gazdasági egységek regiszterébe bejegyzett száma, a hibák, különösen a mintavételi kerethibák korrigálásával. A vonatkozó sokasághoz az üzleti nyilvántartásban bejegyzett tevékenységi típusok egységeinek száma, amelyben a hibák javításra kerültek, különös tekintettel a rendszerhibákra, valamint amennyiben ezt az egységtípust nem tartják nyilván, ezek számának becslése. Ennek a statisztikai adatnak tartalmaznia kell a referencia-időszak legalább egy részében aktív valamennyi egységet.

Kód: **12 11 0**

Cím: **Árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevétel magában foglalja a megfigyelési egység által a referencia-időszakban számlázott összeget, és ez megfelel egy harmadik félnek teljesített áruszállítások vagy szolgáltatások piaci értékesítésének.

Az árbevétel magában foglal minden, az egység által számlázott árut és a szolgáltatást érintő illetéket és adót, az egység által a fogyasztónak számlázott HÉA és az egyéb levonható, közvetlenül az árbevételhez kötött adók kivételével.

Magában foglal továbbá minden egyéb olyan költséget (szállítás, csomagolás stb.) is, amelyet a fogyasztóra hárítanak, akkor is, ha ezeket a költségeket külön felsorolják a számlán. Az árcsökkentést, árvisszatérítést vagy árengedményt, valamint a visszaküldött csomagolás értékét le kell vonni.

A társasági mérlegben egyéb működési bevételként, pénzügyi vagy rendkívüli bevételként besorolt bevétel nem tartozik az árbevételhez. Nem számítanak az árbevételhez az állami hatóságoktól vagy az Európai Unió intézményeitől kapott működési támogatások sem.

*A NACE Rev.1.* 6.01 és 66.03. osztály esetében az ennek a mutatónak megfelelő cím a „Leírt bruttó díjak".

*Megjegyzés:* a közvetett adók három csoportba sorolhatók.

i. Az első a HÉÁ-t és az egyéb, árbevételhez közvetlenül kötött egyéb levonható adókat foglalja magában, amelyek az árbevételbe nem számíthatók be. Ezeket az adókat a gazdasági egység szakaszosan szedi be, és teljes egészében a végső vásárló fizeti ki.

ii. A második csoport minden olyan, áruhoz kötött adót és illetéket magában foglal, amely vagy (1) árbevételhez kötött és nem vonható le, vagy (2) árbevételhez nem kötött termékadó. Ide tartoznak az importadók és -illetékek, az áruk és szolgáltatások gyártására, exportjára, eladására, átruházására, lízingjére vagy szállítására, valamint használatuk eredményeképpen a saját fogyasztásra, valamint saját tőkefelhalmozásra kivetett adók.

iii. A harmadik csoport magában foglal minden, gyártáshoz kötött adót és illetéket. Ezek kötelező, viszonzatlan befizetések, készpénzben vagy természetben, amelyeket az államháztartás vagy az Európai Unió intézményei vetnek ki az áruk és szolgáltatások előállítására és importjára, munkaerő alkalmazására, föld tulajdonlására vagy használatára, a termelésben használt épületekre vagy egyéb eszközökre, tekintet nélkül az előállított vagy eladott áruk és szolgáltatások mennyiségére vagy értékére.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A fentiekben statisztikai céllal meghatározott árbevétel magában foglalja a *nettó árbevétel* mérlegtételt.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

– az árbevétel a *Termelési érték* számításánál (12 12 0) és egyéb aggregátumok és egyenlegek esetében használatos,

– az árbevétel feloszthető tevékenység szerint: i. *főtevékenységből,* ii. *ipari tevékenységből,* iii. *vásárlásból és viszonteladásból álló kereskedelmi tevékenységből,* iv. *közvetítői tevékenységből (ügynök),* v. *egyéb szolgáltatási tevékenységekből* (18 11 0–18 15 0) *származó árbevételre,*

– az árbevétel feloszthető termékenként: *Termékenkénti árbevételbontás* (18 21 0),

– az árbevétel feloszthető a vásárlói típus szerint: az *árbevétel* aránya i. *kiskereskedőknél* (25 11 1), ii. *szakmai felhasználóknál* (25 11 2), iii. *végső vásárlóknál* (25 11 3).

Kód: **12 12 0**

Cím: **Termelési érték**

*Meghatározás*

A termelési érték az egység által ténylegesen előállított mennyiséget méri az eladás alapján, beleértve a készletben bekövetkező változásokat és az áruk és szolgáltatások viszonteladását.

A termelési érték az árbevétel alapján határozható meg: plusz vagy mínusz a késztermékek, a befejezetlen termelés, a viszonteladás céljából vásárolt áruk és szolgáltatások készletében bekövetkezett változások, mínusz a viszonteladás céljából vásárolt áruk és szolgáltatások, plusz a tőkésített termelés, plusz az egyéb működési eredmény (kivéve a támogatásokat). A társasági mérlegben pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt jövedelem és kiadás nem tartozik a termelési értékhez.

A viszonteladási céllal beszerzett áru- és szolgáltatásvásárlásokba beletartozik az olyan szolgáltatások beszerzése, amelyeket azért vásároltak meg, hogy azokat változatlan állapotban továbbadják egy harmadik fél számára.

*A NACE Rev 1.* 66.01 és 66.03 osztályai esetén speciális számítási módszer alkalmazása szükséges.

*Megjegyzés:* a tőkésített termelés magában foglalja minden olyan termék sajátszámlás előállítását, amelyet gyártója beruházásként megtart. Ez utóbbi magában foglalja a tárgyi befektetett eszközöket (épületek stb.), valamint az immateriális eszközöket (szoftverfejlesztés stb.). A tőkésített termelés eladatlan termelés, és termelési költségen értékelendő. Megjegyzendő, hogy ezek a tőkejavak is a beruházások közé tartoznak.

*Megjegyzés:* az egyéb működési bevétel egy társasági mérlegtétel. E tétel tartalma ágazatonként és időszakonként változhat, és mint ilyen, statisztikai célból pontosan nem határozható meg.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A termelési érték összetevői a következő mérlegtételekben találhatók:

– *nettó árbevétel,*

– része az *egyéb működési bevételnek* – kivéve a támogatásokat,

– *saját termelésű készletek állományváltozása,* része az *anyagköltségek* tételnek, amely a beszerzésekre és a viszonteladásra kerülő áruk beszerzéseire és készletváltozásaira vonatkozik,

– *aktivált saját teljesítmények*.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A termelési érték a következőkön alapul:

Árbevétel (12 11 0),

+/– *Saját termelésű késztermékek és a befejezetlen termelés készletváltozása* (13 21 3)

+/– *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások készletváltozása* (13 21 1)

– *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0)

\+ Tőkésített termelés

\+ Egyéb működési bevétel (kivéve a támogatásokat).

– A termelési érték a tényezőköltségen számított hozzáadott érték (12 15 0) és egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatos.

Kód: **12 13 0**

Cím: **A termékek újraeladásából származó bruttó árrés**

*Meghatározás*

A beszerzési és a továbbfeldolgozás nélküli viszonteladási tevékenység hozamának felel meg. Az árbevételből, a változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzéséből és az ezek készletében bekövetkezett változásokból számítandó ki.

A viszonteladásra szánt áruk és szolgáltatások árbevételébe, beszerzésébe és készletváltozásába az eladások, beszerzések és készletváltozások tartoznak azoknál a szolgáltatásoknál, amelyeket azzal a céllal vásároltak, hogy változatlan állapotban egy harmadik félnek adják tovább.

Másik elnevezése a bruttó kereskedelmi árrés.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Ezeket a számokat nem lehet elkülöníteni a társasági mérlegekben. A *nettó árbevétel* és az *anyagköltségek* részét képezik.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A viszonteladás céljából beszerzett áruk bruttó árrése a következőkön alapul:

*Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0),

– *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0)

+/– Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások készletváltozása (13 21 1)

– A viszonteladás céljából beszerzett áruk bruttó árrése a *Termelési érték* (12 12 0) része.

Kód: **12 14 0**

Cím: **Alapáron számított hozzáadott érték**

*Meghatározás*

Az alapáron számított hozzáadott érték a termelési értékből számítandó, plusz az áruk támogatása, mínusz az áruk és szolgáltatások vásárlása (a változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzettek kivételével), plusz vagy mínusz az anyagköltségek készleteiben bekövetkezett változások, mínusz az egyéb termékadók, amelyek az árbevételhez kötöttek, de nem vonhatók le. A különböző tényezőráfordítások által az adott egység működési tevékenységéhez hozzáadott értéket képviseli.

A társasági mérlegben a pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt bevétel és ráfordítás nem tartozik a hozzáadott értékhez.

Az alapáron számított hozzáadott érték bruttó számítandó, mert az értékhelyesbítések (mint az értékcsökkenés) nem kerülnek levonásra.

*Megjegyzés:* a működési támogatások két csoportba sorolhatók.

i. Az árutámogatások egy áru vagy szolgáltatás egységei után fizetendő támogatások. A támogatás lehet az áru vagy szolgáltatás egységeiként bizonyos pénzösszeg, vagy számítható *ad valorem*, mint egy egységár meghatározott százaléka. Egy áru támogatása általában akkor fizetendő, amikor az áru vagy a szolgáltatás előállításra, eladásra vagy behozatalra kerül, de olyan egyéb körülmények között is kifizethető, amikor az árut átruházzák, lízingelik, leszállítják, vagy saját fogyasztásra, valamint saját tőkefelhalmozásra használják fel.

ii. A termeléshez kötött támogatások egy bizonyos termelési egység által kapott támogatások, amelyek nincsenek az előállított vagy értékesített áru mennyiségéhez vagy értékéhez kötve. Nevezetesen, ezek a támogatások magukban foglalják a bér- és munkaerő-támogatásokat, a környezetvédelmi támogatásokat és a kamattámogatásokat.

Nem tartoznak ide a beruházási támogatások. A NACE Rev 1. 66.01 és 66.03 osztály esetében speciális számítási módszer alkalmazása szükséges.

*Megjegyzés:* a közvetett adók három csoportba sorolhatók.

i. Az első a HÉÁ-t és az egyéb, árbevételhez közvetlenül kötött egyéb levonható adókat foglalja magában, amelyek az árbevételbe nem számíthatók be. Ezeket az adókat a gazdasági egység szakaszosan szedi be, és teljes egészében a végső vásárló fizeti ki.

ii. A második csoport minden olyan, áruhoz kötött adót és illetéket magában foglal, amely vagy (1) árbevételhez kötött és nem vonható le, vagy (2) árbevételhez nem kötött termékadó. Ide tartoznak az importadók és -illetékek, az áruk és szolgáltatások gyártására, exportjára, eladására, átruházására, lízingjére vagy szállítására, valamint használatuk eredményeképpen a saját fogyasztásra, valamint saját tőkefelhalmozásra kivetett adók.

iii. A harmadik csoport magában foglal minden, gyártáshoz kötött adót és illetéket. Ezek kötelező, viszonzatlan befizetések, készpénzben vagy természetben, amelyeket az államháztartás vagy az Európai Unió intézményei vetnek ki az áruk és szolgáltatások előállítására és importjára, munkaerő alkalmazására, föld tulajdonlására vagy használatára, a termelésben használt épületekre vagy egyéb eszközökre, tekintet nélkül az előállított vagy eladott áruk és szolgáltatások mennyiségére vagy értékére.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Alapáron a hozzáadott érték a következő mérlegtételekből számítható ki:

– *Nettó árbevétel,*

– *Saját termelésű készletek állományváltozása,*

– *Aktivált saját teljesítmények,*

– *Anyagköltségek,*

– *Egyéb külső ráfordítások,*

– része az *Egyéb működési ráfordításoknak* – kivéve a termeléshez kötött adókat és illetékeket,

– része az *Egyéb működési bevételnek* – kivéve a termeléshez kötött működési támogatásokat.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az alapáron számított érték a következőkön alapul:

*Árbevétel* (12 11 0),

– *Termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0),

+/– *Termékek és szolgáltatások készletváltozása* (13 21 0),

+ Tőkésített termelés,

+ Egyéb működési bevétel (kivéve a termelési támogatásokat),

– Egyéb termékadók, amelyek az árbevételhez kapcsolódnak, de nem vonhatók le.

Kód: **12 15 0**

Cím: **Tényezőköltségen számított hozzáadott érték**

*Meghatározás*

A tényezőköltségen számított hozzáadott érték a működési tevékenységekből adódó bruttó jövedelem a működési támogatásokkal és a közvetett adókkal történő korrekciója után.

Az árbevételből számítható, plusz a tőkésített termelés, plusz az egyéb működési bevétel, plusz vagy mínusz a készletben bekövetkezett változások, mínusz a beszerzett áruk és szolgáltatások, mínusz az árbevételhez kötött, de nem levonható egyéb termékadók, mínusz a termeléshez kötött adók és illetékek. Másképpen a bruttó működési eredményből is számítható a munkaerőköltségek hozzáadásával.

A társasági mérlegben pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt jövedelem és kiadás nem tartozik a hozzáadott értékhez.

A tényezőköltségen számított hozzáadott értéket bruttó számítják, mivel az értékhelyesbítés (mint az értékcsökkenés) nem kerül levonásra.

*Megjegyzés:* a közvetett adók három csoportba sorolhatók.

i. Az első a HÉÁ-t és az egyéb, árbevételhez közvetlenül kötött egyéb levonható adókat foglalja magában, amelyek az árbevételbe nem számíthatók be. Ezeket az adókat a gazdasági egység szakaszosan szedi be, és teljes egészében a végső vásárló fizeti ki.

ii. A második csoport minden olyan, áruhoz kötött adót és illetéket magában foglal, amely vagy (1) árbevételhez kötött és nem vonható le, vagy (2) árbevételhez nem kötött termékadó. Ide tartoznak az importadók és -illetékek, az áruk és szolgáltatások gyártására, exportjára, eladására, átruházására, lízingjére vagy szállítására, valamint használatuk eredményeképpen a saját fogyasztásra, valamint saját tőkefelhalmozásra kivetett adók.

iii. A harmadik csoport magában foglal minden, gyártáshoz kötött adót és illetéket. Ezek kötelező, viszonzatlan befizetések, készpénzben vagy természetben, amelyeket az államháztartás vagy az Európai Unió intézményei vetnek ki az áruk és szolgáltatások előállítására és importjára, munkaerő alkalmazására, föld tulajdonlására vagy használatára, a termelésben használt épületekre vagy egyéb eszközökre, tekintet nélkül az előállított vagy eladott áruk és szolgáltatások mennyiségére vagy értékére.

*A NACE Rev 1.* 66.01 és 66.03 osztály esetében speciális számítási módszer alkalmazása szükséges.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Alapáron a hozzáadott érték a következő mérlegtételekből számítható:

– *Nettó árbevétel,*

– *Saját termelésű készletek állományváltozása,*

– *Aktivált saját teljesítmények,*

– *Anyagköltségek,*

– *Egyéb külső ráfordítások,*

– *Egyéb működési ráfordítások,*

– *Egyéb működési bevétel.*

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A tényezőköltségen számított hozzáadott érték a következőkön alapul:

*Árbevétel* (12 11 0),

+/– Termékek és szolgáltatások készletváltozása (13 21 0),

\+ Tőkésített termelés,

\+ Egyéb működési bevétel,

– Termékek és szolgáltatások összes beszerzése (13 11 0),

– Egyéb termékadók, amelyek az árbevételhez kapcsolódnak, de nem vonhatók le,

– Termelési adók és illetékek,

– A tényezőköltségen számított hozzáadott érték a *bruttó működési eredmény* (12 17 0), és egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatos.

Kód: **12 17 0**

Cím: **Bruttó működési eredmény**

*Meghatározás*

A bruttó működési eredmény a működési tevékenység által létrehozott többlet, miután a munkaerő-tényező ráfordítást ellentételezték. A tényezőköltségen számított hozzáadott érték és a munkaerőköltségek különbözeteként számítható. Ez a rendelkezésre álló egyenleg teszi lehetővé az egység számára, hogy visszafizesse a hitelnyújtóknak a saját pénzeszközöket és kölcsönöket, hogy befizesse az adókat, és végül finanszírozza beruházásai egy részét vagy egészét.

A társasági mérlegben pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt bevétel és ráfordítás nem tartozik a bruttó működési eredményhez.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A bruttó működési eredmény a következő mérlegtételekből számítható ki:

– *Nettó árbevétel,*

– *Saját termelésű készletek állományváltozása,*

– *Aktivált saját teljesítmények,*

– *Anyagköltségek,*

– *Egyéb külső ráfordítások,*

– *Egyéb működési ráfordítások,*

– *Egyéb működési bevétel,*

– *Személyi jellegű ráfordítások.*

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A bruttó működési eredmény a következőkön alapul:

*Tényezőköltségen számított hozzáadott érték* (12 15 0)

– Munkaerőköltségek (13 31 0).

Kód: **13 11 0**

Cím: **Termékek és szolgáltatások összes beszerzése**

*Meghatározás*

A termékek és szolgáltatások beszerzése magában foglalja az összes beszerzett áru és szolgáltatás értékét, amelyet az elszámolási időszakban szereznek be viszonteladás vagy a termelési folyamatban történő felhasználás érdekében,

kivéve azokat a tőkejavakat, amelyek fogyasztását értékcsökkenési leírásként könyvelik el. A szóban forgó áruk és szolgáltatások eladhatók további átalakítással vagy anélkül, teljes egészében felhasználhatók a termelési folyamatban vagy végül készletezhetők.

Ezekhez a beszerzésekhez tartoznak azok az anyagok, amelyek közvetlenül a gyártott termékekbe kerülnek (nyersanyagok, közbenső termékek, részegységek) plusz a nem tőkésített kis értékű tárgyi eszközök és berendezések. Szintén ide tartozik a segédanyagok (kenőanyagok, víz, csomagolás, karbantartási és javítási anyagok, irodaszerek), valamint az energiatermékek értéke. Ehhez a változóhoz tartoznak az egység által a tőkejavak gyártásához készített anyagok beszerzései.

A referencia-időszakban kifizetett szolgáltatások szintén ide tartoznak, tekintet nélkül arra, hogy ipari vagy nem ipari jellegűek. Ez az adat tartalmaz minden, az egység javára, harmadik fél által elvégzett munkáért folyósított kifizetést, beleértve az aktuális javításokat és felújításokat, szerelési munkákat és műszaki tanulmányok elvégzését. A beruházások üzembe helyezéséért kifizetett összegek és a tőkésített eszközök értéke nem számítandó ide.

Szintén ide tartoznak a nem ipari szolgáltatásokért történő kifizetések, úgymint a jogi és könyvviteli költségek, szabadalmi és licencdíjak (ahol nem tőkésítettek), biztosítási díjak, a közgyűlés és igazgatósági ülés költségei, az üzleti és szakmai egyesületeknek juttatott hozzájárulások, postai, telefon, elektronikus kommunikációs, távirat- és faxköltségek, az áruk és a személyzet szállítása, hirdetési költségek, jutalékok (amennyiben a bérek és fizetések nem tartalmazzák), bérleti díjak, bankköltségek (kivéve a kamatfizetéseket) és az összes egyéb, harmadik fél által nyújtott üzleti szolgáltatás. Ide tartoznak azok a szolgáltatások is, amelyeket az egység saját termelési célú termelésként alakít át és tőkésít.

A társasági mérlegben pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt ráfordítások nem tartoznak az áruk és szolgáltatások összes beszerzéséhez.

Az áruk és szolgáltatások beszerzéseit piaci beszerzési áron értékelik, kivéve a levonható HÉÁ-t és egyéb levonható, közvetlenül az árbevételhez kötött adókat.

Minden egyéb termékadó- és illeték ezért nem kerül levonásra az áruk és szolgáltatások beszerzésének értékeléséből. A termelési adók kezelése nem releváns ezeknek a beszerzéseknek az értékelésénél.

*A NACE Rev 1.* 66.01 és 66.03 osztály esetében speciális számítási módszer alkalmazása szükséges.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az áruk és szolgáltatások összes beszerzése a következő mérlegtételekből számítható ki:

– *Anyagköltségek* (az áruk és szolgáltatások készleteiben bekövetkezett változások figyelembevétele előtt),

– *Egyéb külső ráfordítások* (az áruk és szolgáltatások készleteiben bekövetkezett változások figyelembevétele előtt),

– része az *Egyéb működési ráfordításoknak*, az ide tartozó rész a fenti két tételhez (anyagköltségek, valamint egyéb külső ráfordítások) nem sorolt áruk és szolgáltatások kifizetéseire vonatkozik. Az ide nem tartozó rész a termelési adók kifizetésére vonatkozik.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A termékek és szolgáltatások összes beszerzése a tényezőköltségen számított hozzáadott érték (12 15 0), valamint egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatosak.

A termékek és szolgáltatások összes beszerzésébe tartozó több tétel külön azonosítható.

– *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0),

– *Épületekkel és berendezésekkel kapcsolatos működési költségek* (13 41 0), *Értékesítési költség* (13 42 0), *Egyéb működési költségek* (13 43 0). Megjegyzendő, hogy ezek a mutatók, a 13 12 0 mutatóval együtt a nagy- és kiskereskedelemben működő gazdasági egységeknél az összes termék és szolgáltatás beszerzését teszik ki,

– *Munkaerő-közvetítő ügynökségeknek történő kifizetések* (13 13 1),

– *Tárgyi eszközök hosszú távú bérletének, valamint operatív lízingjének költségei* (13 41 1),

– *Energiahordozók beszerzése* (20 11 0 és 20 21 0–tól 20 31 0–ig),

– *Nagykereskedőktől és beszerzési csoportoktól történő beszerzések* százalékos aránya (25 21 1) és a *Termelőktől történő beszerzések* százalékos aránya (25 21 2).

Kód: **13 12 0**

Cím: **Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése**

*Meghatározás*

A viszonteladás céljából történő beszerzés az áruk olyan célból történő beszerzése, hogy azokat további feldolgozás nélkül egy harmadik félnek újból eladják. Magában foglalja továbbá szolgáltatások beszerzését „számlázó" szolgáltató cégektől, amelyek forgalma nemcsak szolgáltatási ügyletekért felszámított ügynöki díjakból (mint például az ingatlanügynökök esetében), hanem a szolgáltatási ügyletben foglalt tényleges összegből is áll, mint például az utazási irodák által vásárolt szállítási beszerzések. Az áruk és szolgáltatások értéke, amelyeket harmadik félnek adnak el jutalékos alapon, nem tartoznak ide, mivel ezeket az árukat nem a jutalékban részesülő ügynök vásárolja vagy adja el.

Amikor itt viszonteladásra kerülő szolgáltatásokra történik hivatkozás, az adott szolgáltatások a szolgáltatási tevékenységekből származó eredményeket, az előre meghatározott szolgáltatások használati jogát vagy a szolgáltatások fizikai támogatását jelentik. A változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzése piaci beszerzési áron értékelendő, kivéve a levonható HÉÁ-t és az egyéb, az árbevételhez közvetlenül kötött levonható adókat. Egyéb termékadó és illeték nem vonható le az áruk és szolgáltatások beszerzésének értékeléséből.

E beszerzések értékelésekor a termelési adók kezelése nem releváns.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzései a társasági mérlegben nem különíthetők el. Részei a következőknek:

– *Anyagköltségek,*

– *Egyéb külső ráfordítások,*

– *Egyéb működési ráfordítások.*

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Termékek és szolgáltatások összes beszerzésének* (13 11 0)

A változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzése a *Termékek újraeladásából származó bruttó árrés* (12 13 0), a *Termelési érték* (12 12 0) és egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatos.

Kód: **13 13 1**

Cím: **Munkaerő-közvetítő ügynökségeknek történő kifizetések**

*Meghatározás*

Ez az adat a munkaerő biztosítása érdekében a munkaközvetítő ügynökségeknek és hasonló szervezeteknek történő kifizetéseket tartalmazza. Csak azok a kifizetések tartoznak ide, amelyek nem bizonyos ipari vagy nem ipari szolgáltatások nyújtásához kötődő alkalmazottak biztosításáért történtek.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A munkaközvetítő ügynökségek dolgozói részére történő kifizetések nem különíthetők el a társasági mérlegben. Részeit képezik az *Egyéb külső ráfordításoknak* és az *Egyéb működési ráfordításoknak.*

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Termékek és szolgáltatások összes beszerzésének* (13 11 0).

Kód: **13 21 0**

Cím: **A termékek és szolgáltatások összes készletváltozása**

*Meghatározás*

A készletben bekövetkezett (pozitív vagy negatív) változások a készleteknek a referencia-időszak végén és elején mért értékei közötti különbözet. A készletváltozások a készletbe történő bejegyzés értéke mínusz a készletből való törlés értéke és a készletben tartott áruk ismétlődő veszteségei értéke alapján mérhetők. A készleteket HÉA nélküli beszerzési áron tartják nyilván, amennyiben más egységtől kerültek beszerzésre, egyébként pedig termelési költségen.

A készletek (és a készletváltozások) a következőképpen oszthatók fel:

– késztermékek készletei,

– folyamatban lévő termelés készletei,

– a változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások készletei,

– anyagkészletek.

Ide tartoznak a késztermékek vagy a befejezetlen termelés készletei, amelyeket az egység gyártott, és még nem kerültek eladásra. Ezek a termékek magukban foglalják az egységhez tartozó befejezetlen munkát még akkor is, ha a kérdéses termék harmadik fél tulajdonában van. Ugyanígy, az egységnél készletezett termékek, amelyek harmadik félhez tartoznak, nem tartoznak ide.

Ide tartoznak azoknak az áruknak és szolgáltatásoknak a készletei, amelyeket kifejezetten változatlan állapotban történő viszonteladás céljából szereztek be. Nem tartoznak ide a harmadik félnek jutalékos alapon átadott áruk és szolgáltatások készletei. A viszonteladás céljából beszerzett és a szolgáltató gazdasági egységek által készletezett termékek magukban foglalhatnak árukat (ipari berendezéseket „kulcsrakész” szerelési szerződések esetén, vagy épületeket ingatlanfejlesztés esetén stb.), valamint szolgáltatásokat (reklámfelület használati jogát, szállítást, szállásadást stb.) is.

Amikor szolgáltatásokat készleteznek, az adott szolgáltatások a szolgáltatási tevékenységekből származó eredményt, az előre meghatározott szolgáltatások használati jogát vagy a szolgáltatások fizikai támogatását jelentik.

Ide tartoznak a nyers- és segédanyagok, közbenső termékek, részegységek, energia, valamint nem tőkésített kis értékű tárgyi eszközök egységhez tartozó készletei.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az áruk és szolgáltatások készletében bekövetkezett változások a következő mérlegtételekből számíthatók ki:

– *Saját termelésű készletek állományváltozása,*

– Része az *Anyagköltségeknek,*

– Része az *Egyéb külső ráfordításoknak,*

– Része az *Egyéb működési ráfordításoknak*.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

– A termékek és szolgáltatások készletében bekövetkezett változások a *Piaci áron számított hozzáadott érték* (12 14 0), valamint egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál alkalmazható.

– A termékek és szolgáltatások készletében bekövetkezett változások feloszthatók a készlettípusok szerint: i. *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások készletváltozása* (13 21 1), ii. *Saját termelésű késztermékek és befejezetlen termelés készletváltozása* (13 21 3), és iii. *Anyagok készletváltozása*.

Kód: **13 21 1**

Cím: **Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások készletváltozása**

*Meghatározás*

Ezt a mutatót úgy határozzák meg, mint a készletnek a referencia-időszak végén és elején mért értékei közötti változását piaci beszerzési áron, HÉA nélkül. A készletváltozások a viszonteladás céljából beszerzett termékek készletbe történő bejegyzésének értéke, mínusz a törlések értéke és a készletben tartott áruk ismétlődő veszteségei értéke alapján számíthatók ki.

Ezek a készletek tartalmazzák azokat az árukat és szolgáltatásokat, amelyeket kizárólag változatlan állapotban történő eladás céljából vásároltak. Nem tartoznak ide a harmadik félnek jutalékos alapon átadott áruk és szolgáltatások készletei.

A viszonteladás céljából beszerzett és a szolgáltató gazdasági egységek által készletezett termékek magukban foglalhatnak árukat (ipari berendezéseket „kulcsrakész” szerelési szerződések esetén, vagy épületeket ingatlanfejlesztés esetén stb.), valamint szolgáltatásokat (reklámfelület használati jogát, szállítást, szállásadást stb.) is.

Amikor szolgáltatásokat készleteznek, az adott szolgáltatások a szolgáltatási tevékenységekből származó eredményt, az előre meghatározott szolgáltatások használati jogát vagy a szolgáltatások fizikai támogatását jelentik.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások készleteiben bekövetkezett változások a társasági mérlegben nem különíthetők el. Az *anyagköltségek*, valamint az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* részét képezik.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

– A változatlan állapotban történő újraeladásra szánt áruk és szolgáltatások készletváltozása. *A termékek újraeladásából származó bruttó árrés* (12 13 0), *a termelési érték* (12 12 0) és egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál alkalmazhatók.

– Része a *Termékek és szolgáltatások készletváltozásainak* (13 21 0).

Kód: **13 21 3**

Cím: **Saját termelésű késztermékek és a befejezetlen termelés készletváltozása**

*Meghatározás*

Ez a mutató az egység által előállított és még el nem adott késztermékek vagy befejezetlen termelés készleteiben bekövetkezett változásként határozható meg a referencia-időszak első és utolsó napja között.

Ezek a termékek magukban foglalják az egységhez tartozó befejezetlen termelést még akkor is, ha a kérdéses termékek harmadik fél tulajdonában vannak. Ugyanígy, az egységnél lévő termékek, amelyek harmadik fél tulajdonában vannak, nem tartoznak ide.

A készletek értékelése termelési költségen, és az értékhelyesbítés (mint leértékelés) előtt történik.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az egység által előállított készáruk és a befejezetlen termelés készletében bekövetkezett változások a társasági mérlegben a *Saját termelésű készletek állományváltozása* tételben kerülnek könyvelésre.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

– A késztermék és a befejezetlen termelés készletében bekövetkezett változások a *Termelési érték* (12 12 0) és egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatos.

– Része a *Termékek és szolgáltatások készletében bekövetkezett változásoknak* (13 21 0).

Kód: **13 31 0**

Cím: **Munkaerőköltségek**

*Meghatározás*

A munkaerőköltségek az összes olyan díjazásként határozhatók meg, készpénzben vagy természetben, amelyeket egy munkaadó fizet egy munkavállalónak (állandó és ideiglenes alkalmazottnak, valamint otthon dolgozónak) az utóbbi által a referencia-időszakban végzett munka ellentételezéseként. A munkaerőköltségek magukban foglalják az adókat és a munkavállaló társadalombiztosítási hozzájárulásait, amelyeket az egység visszatart, valamint a munkaadó kötelező és önkéntes szociális hozzájárulásait is.

A munkaerőköltségek a következőkből tevődnek össze:

– munkajövedelem,

– a munkaadó társadalombiztosítási költségei.

A referencia-időszakban kifizetett összes díjazás ide tartozik, tekintet nélkül arra, hogy munkaidő, teljesítmény vagy darabszám alapján kerül kifizetésre, és tekintet nélkül arra, hogy rendszeres kifizetés-e vagy sem. Ide tartoznak a pénzjutalmak, munkahelyi vagy teljesítményprémiumok, *ex gratia* kifizetések, 13. havi fizetések (és a hasonló állandó juttatások), a munkavállalóknak adott olyan juttatások, mint a végkielégítés, lakhatási, utazási, megélhetési támogatások és családi pótlékok, jutalékok, tanfolyam-látogatási díjak, túlóradíjak, éjszakai pótlékok stb., valamint azok az adók, társadalombiztosítási hozzájárulások és egyéb összegek, amelyeket a munkavállaló köteles megfizetni, és amelyeket a forrás helyén a munkaadók tartanak vissza.

Szintén ide tartoznak a munkaadó által fizetendő társadalombiztosítási költségek. Ezek magukban foglalják a munkaadók társadalombiztosítási hozzájárulását a nyugdíj- és betegbiztosítási rendszerhez, anyasági, rokkantsági, munkanélküli, munkahelyi baleseti és foglalkozási betegségi ellátási rendszerhez, a családi pótlékok rendszeréhez és egyéb biztosítási rendszerekhez. Ezek a költségek arra való tekintet nélkül számíthatók ide, hogy jogszabály állapítja-e meg azokat, közös megállapodás tárgyát képezik, szerződéses vagy önkéntes természetűek.

A munkaerő-közvetítő ügynökségeknek kifizetett díjak nem tartoznak a munkaerőköltségekhez.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A munkaerőköltségek közvetlenül a következő mérlegtételekből számíthatók:

– *Személyi jellegű ráfordítások*, amely a *bérek* és *fizetések* és a *társadalombiztosítási költségek* tételek összege.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A munkaerőköltségek cím a következőkön alapul

*Munkajövedelem* (13 32 0),

\+ Társadalombiztosítási költségek (13 33 0).

A munkaerőköltségek a *Bruttó működési eredmény* (12 17 0), valamint egyéb aggregátumok és egyenlegek számításánál használatos.

Kód: **13 32 0**

Cím: **Munkajövedelem**

*Meghatározás*

A bérek és fizetések az összes olyan „díjazásként határozhatók meg, készpénzben vagy természetben, amelyek a bérlistán szereplő minden személynek fizetendők (beleértve az otthon dolgozókat), az elszámolási időszakban végzett munka ellentételezéseként”, tekintet nélkül arra, hogy munkaidő, teljesítmény vagy darabszám alapján kerülnek kifizetésre, valamint arra, hogy rendszeres kifizetések-e vagy sem.

A bérek és fizetések magukban foglalják bármely társadalombiztosítási hozzájárulás, jövedelemadó stb. értékét, amelyet a munkavállaló fizet, még akkor is, ha ezeket ténylegesen a munkaadó tartja vissza, és fizeti be a munkavállaló

nevében a megfelelő társadalombiztosítási rendszereknek, adóhatóságoknak stb. A bérek és fizetések nem foglalják magukban a munkaadó által fizetendő társadalombiztosítási hozzájárulásokat. A bérek és fizetések magukban foglalják: a munkavállalóknak juttatott minden pénzjutalmat, prémiumot, *ex gratia* kifizetést, 13. havi fizetést, végkielégítést, lakhatási, közlekedési, megélhetési támogatást és családi pótlékot, borravalót, jutalékot, tanfolyam-látogatási díjat stb., valamint a munkavállalók által fizetett és a munkaadó által a forrásnál visszatartott adókat, társadalombiztosítási hozzájárulásokat és egyéb összegeket. Azok a bérek és fizetések, amelyeket a munkaadó betegség, munkahelyi baleset, szülési szabadság vagy rövid idejű munkavégzés esetén továbbra is folyósít, itt vagy a társadalombiztosítási

költségek között könyvelendők, az egység könyvviteli gyakorlatának megfelelően.

A munkaerő-közvetítő ügynökségeknek kifizetett díjak nem tartoznak a munkaerőköltségekhez.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A bérek és fizetések a társasági mérlegben a *Bérek és fizetések* tételben könyvelendők.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A munkajövedelem a *Munkaerőköltségek* (13 31 0) számításánál használatos.

Kód: **13 33 0**

Cím: **Társadalombiztosítási költségek**

*Meghatározás*

A munkaadók társadalombiztosítási költségei megfelelnek a munkaadóknál felmerülő szociális hozzájárulásoknak, amelyeket azért fizetnek, hogy biztosítsák alkalmazottaik számára a szociális juttatásokra való jogosultságot.

A munkaadók társadalombiztosítási költségei magukban foglalják a munkaadó társadalombiztosítási hozzájárulását a nyugdíj- és betegbiztosítási rendszerekhez, anyasági, rokkantsági, munkanélküli, munkahelyi baleseti és betegségi ellátási rendszerekhez, családi pótlékokhoz és egyéb rendszerekhez.

Ide tartozik az összes munkavállalóért fizetett költség, beleértve az otthon dolgozókat és szakmunkástanulókat is.

Minden biztosítási költség arra való tekintet nélkül számítható ide, hogy jogszabályban megállapított, közös megállapodás tárgya, szerződéses vagy önkéntes természetű. A bérek és fizetések, amelyeket a munkaadó betegség, munkahelyi baleset, szülési szabadság vagy rövid idejű munkavégzés esetén is folyósít, itt vagy a társadalombiztosítási költségek között könyvelendők, az egység könyvviteli gyakorlatának megfelelően.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A társadalombiztosítási költségek a társasági mérlegben a *Társadalombiztosítási költségek* tételben könyvelendők.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A társadalombiztosítási költségek a *Munkaerőköltségek* (13 31 0) számításánál használatos.

Kód: **13 41 0**

Cím: **Épületekkel és berendezésekkel kapcsolatos működési költségek**

*Meghatározás*

Az épületekhez és berendezésekhez kötött működési költségek a következőkből állnak:

– az épületekre vonatkozó költségek, beleértve az alábbiakat:
  – bérleti díjak, az épületek fűtésének és elektromosáram-ellátásának energiaköltségei, felújítási és javítási költségeinek kifizetése,
  – operatív lízingfizetések,
– a berendezésekre vonatkozó költségek, beleértve az alábbiakat:
  – minden gép (beleértve a számítógépeket és járműveket) felújítási és javítási költségei és a bérleti költségek,
  – a gépek operatív lízingjének fizetése.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az épületekre és berendezésekre vonatkozó működési költségek nem különíthetők el a társasági mérlegben. Az *anyagköltségek*, az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* részét képezik.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

*A termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

A kereskedelmi tevékenységnél (a *NACE Rev. 1.* G nemzetgazdasági ág), a termékek és szolgáltatások összes beszerzése egyéb részei a következők: *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0), *Értékesítési költségek* (13 42 0), *Egyéb működési költségek* (13 43 0).

Kód: **13 41 1**

Cím: **Tárgyi eszközök hosszú távú bérletének, valamint működési lízingjének költségei**

*Meghatározás*

A hosszú távú bérleti kifizetések magukban foglalnak minden, a tárgyi eszközök egy évnél hosszabb bérletére vonatkozó költséget.

A működési lízing olyan lízing, amely alapján nem száll át a jogszerű tulajdonhoz tartozó kockázat és profit a bérlőre. Működési lízing esetén a bérlő jogot szerez arra, hogy egy tartós fogyasztási cikket bizonyos időszakon át használjon, amely időszak lehet rövid vagy hosszú, s nem feltétlenül előzetes megegyezés tárgya. Amikor a bérleti időszak lejár, a bérbeadó elvárja, hogy tulajdonát többé-kevésbé ugyanabban az állapotban kapja vissza, mint amikor átadta, leszámítva a szokásos mértékű kopást és elhasználódást. Így a bérleti időszak nem terjed ki az áru gazdasági élettartamának teljes vagy számottevő részére. Az áruk működési lízingjéért történő kifizetések a tárgyi eszközök használatának költségeire vonatkoznak, amely használatot az egység számára ezek a szerződések teszik lehetővé.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Hosszú távú bérlet fizetése és áruk működési lízingje a társasági mérlegben nem különíthető el. Az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* részét képezi.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

*A termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

Része az *Épületekkel és berendezésekkel kapcsolatos működési költségeknek* (13 41 0).

Kód: **13 42 0**

Cím: **Értékesítési költség**

*Meghatározás*

Az értékesítési költség, amely az *Áruk és szolgáltatások beszerzése* részét képezi, magában foglalja a hirdetési költségeket, az áruszállítást, az utazási költségeket, a szállásköltségeket, szórakoztatási költségeket és egyéb költségeket, amelyek az áruk eladásával kapcsolatosak (beleértve a munkaközvetítő ügynökségek dolgozóinak fizetett díjakat).

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az értékesítés költségei a társasági mérlegben nem különíthetők el. Az *anyagköltségek,* az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* részét képezi.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A kereskedelmi tevékenységnél (a *NACE Rev. 1.* G nemzetgazdasági ág) a termékek és szolgáltatások összes beszerzése egyéb részei a következők: *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0), *Épületekkel és berendezésekkel kapcsolatos működési költségek* (13 41 0) és *Egyéb működési költségek* (13 43 0).

Kód: **13 43 0**

Cím: **Egyéb működési költségek**

*Meghatározás*

Az egyéb működési költségek magukban foglalhatják például a könyvvitel, a szaktanácsadás, az irodaszerek, a munkaerő-toborzás, a biztosítási díjak költségeit, a dolgozók szállítási költségeit, a banki szolgáltatások költségeit (kivéve a kamatfizetéseket), a postai és telekommunikációs költségeket (telefon, telex).

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az egyéb működési költségek a társasági mérlegben nem különíthetők el. Az *anyagköltségek,* az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* részét képezi.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Termékek és szolgáltatások összes beszerzésének* (13 11 0).

A kereskedelmi tevékenységnél (a *NACE Rev. 1.* G nemzetgazdasági ág), a termékek és szolgáltatások összes beszerzése egyéb részei a következők: Változatlan állapotban történő *Újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0), *Épületekkel és berendezésekkel kapcsolatos működési költségek* (13 41 0), és *Értékesítési költség* (13 42 0).

Kód: **15 11 0**

Cím: **Bruttó tárgyi eszköz beruházások**

*Meghatározás*

A referencia-időszak alatt a tárgyi eszközökbe történő bruttó beruházás. Magában foglalja az új és már meglévő tárgyi tőkejavakat, amelyeket akár harmadik féltől vásároltak, akár saját felhasználásra gyártottak (azaz ez a tárgyi eszközök saját termelési célú termelése), amelynek hasznos élettartama több, mint egy év, beleértve a nem termelt tárgyi eszközöket, mint például a föld. Egy tőkésíthető eszköz hasznos élettartamának küszöbértéke a vállalat könyvviteli gyakorlatának megfelelően emelhető, amennyiben ez a gyakorlat megkívánja, hogy a fent jelzett egyéves küszöbnél hosszabb legyen a várható hasznos élettartam.

Minden beruházás az értékhelyesbítés előtt (azaz bruttó értéken) értékelendő, és a jövedelmeknek a tárgyi eszközök eladásából történő levonása előtt. A megvásárolt áruk piaci beszerzési áron értékelendők, azaz beleértve a szállítási és üzembehelyezési költségeket, illetékeket, adókat és a tulajdonjog átruházásával kapcsolatos egyéb költségeket. A saját előállítású tárgyi eszközök termelési értéken értékelendők. A szerkezetátalakítás (például egyesülés, átvételek, szétválás vagy kiválások) során megszerzett áruk nem tartoznak ide. A nem tőkésített kis értékű tárgyi eszközök megvásárlása a folyó kiadásokhoz tartozik.

Szintén ide tartozik minden olyan kiegészítés, átalakítás, javítás és felújítás, amely a tőkejavak élettartamát meghosszabbítja vagy termelékenységét megnöveli.

A folyó felújítási költségek nem tartoznak ide, csakúgy, mint azoknak a tőkejavaknak az értéke és a rájuk fordított folyó kiadások, amelyekre a bérbeadási vagy lízingszerződések vonatkoznak. Nem tartoznak ide az immateriális és pénzügyi eszközökbe történő befektetések.

A beruházások könyvelésére vonatkozólag, ahol a számlázás, szállítás, kifizetés vagy az áru első használatbavétele különböző referencia-időszakban történhet, a következő módszer javasolható célként:

> A beruházásokat akkor kell könyvelni, amikor a tulajdonjogot átruházzák arra az egységre, amely azokat használni akarja. A saját termelési célú termelés akkor könyvelendő, amikor az előállítás megtörténik. Ami az azonosítható szakaszokban történő beruházások könyvelését illeti, mindegyik részberuházást abban a referencia-időszakban kell könyvelni, amelyben a beruházások történnek.

A gyakorlatban ez nem mindig lehetséges, és a vállalati könyvviteli szokások azt jelenthetik, hogy a következő, ehhez a módszerhez történő közelítés alkalmazására van szükség:

i. a beruházásokat abban a referencia-időszakban könyvelik, amelyben történtek;

ii. a beruházásokat abban a referencia-időszakban könyvelik, amelyben belépnek a termelési folyamatba;

iii. a beruházásokat abban a referencia-időszakban könyvelik, amelyben leszámlázzák őket;

iv. a beruházásokat abban a referencia-időszakban könyvelik, amelyben kifizetésre kerülnek.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítései megjelennek a mérlegben, vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

A tárgyi eszközök a társasági mérlegben a *Befektetett eszközök – tárgyi eszközök* cím alatt sorolandók fel.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A tárgyi eszközökbe történő bruttó beruházás a következőkön alapul:

*Bruttó földberuházás* (15 12 0),

\+ *Meglévő épületekbe és építményekbe történő bruttó beruházás* (15 13 0)

\+ *Építmények építésére és átalakítására irányuló bruttó beruházás* (15 14 0)

\+ *Bruttó gép- és berendezés-beruházás* (15 15 0).

Kód: **15 12 0**

Cím: **Bruttó földberuházás**

*Meghatározás*

Ebben a változóban a földterületen kívül a föld alatti készletek, erdők és belvizek is szerepelnek. Ahol a föld már meglévő épületekkel együtt kerül megvásárlásra, és e két összetevő értéke nem választható el egymástól, a teljes összeg ebben a címben szerepel, amennyiben becslések alapján megállapítható, hogy a föld értéke meghaladja a már meglévő épületek értékét. Amennyiben a már meglévő épületek értéke a becslések alapján nagyobb, mint a föld értéke, a teljes összeg a meglévő épületekbe és egyéb építményekbe történő bruttó beruházás (15 13 0) cím alatt könyvelendő. Szintén ide tartozik az a föld, amely pusztán kiegyenlítés, csövek lefektetése vagy ösvények vagy utak létesítése által javult fel. A szerkezetátalakítás (úgymint egyesülések, átvételek, szétválások vagy kiválások) következtében szerzett föld nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítése megjelenik a mérlegben vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

A föld nem különül el a tárgyi eszközök listáján a társasági mérlegben a *befektetett eszközök – tárgyi eszközök – földterület és épületek* tétel alatt. Az épületekre vonatkozó rész nem tartozik ide. Az *adott előlegek és befejezetlen beruházások* rész annyiban számítható ide, amennyiben a fentiek a földdel kapcsolatosak.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Bruttó tárgyieszköz-beruházásnak* (15 11 0).

Kód: **15 13 0**

Cím: **A meglévő épületekbe és egyéb építményekbe történő bruttó beruházás**

*Meghatározás*

A beruházás magában foglalja a referencia-időszakban beszerzett épületek és szerkezetek költségeit. Ahol a föld már meglévő épületekkel együtt kerül megvásárlásra, és e két összetevő értéke nem választható el egymástól, a teljes összeg ebben a címben szerepel, amennyiben becslések alapján megállapítható, hogy a föld értéke meghaladja a már meglévő épületek értékét. Amennyiben a már meglévő épületek értéke a becslések alapján nagyobb, mint a föld értéke, a teljes összeg a *bruttó földberuházás* (15 12 0) cím alatt könyvelendő. A még nem használt új épületek vásárlása nem tartozik ide. A szerkezetátalakítás (például egyesülések, átvételek, szétválások vagy kiválások) következtében megszerzett meglévő épületek és szerkezetek nem tartoznak ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítése megjelenik a mérlegben, vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

A meglévő épületekbe és szerkezetekbe történő bruttó beruházás nem különíthető el a tárgyi eszközök listáján a társasági mérlegben a *befektetett eszközök – tárgyi eszközök – földterület és épületek* cím alatt. A földre, építkezésre és épületek átalakítására vonatkozó rész nem tartozik ide. Az *adott előlegek és befejezetlen beruházások* rész annyiban számítható ide, amennyiben a fentiek a meglévő épületekkel és szerkezetekkel kapcsolatosak.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Bruttó tárgyieszköz-beruházásnak* (15 11 0).

Kód: **15 14 0**

Cím: **Az építmények építésére és átalakítására irányuló bruttó beruházás**

*Meghatározás*

Ez a változó magában foglalja a referencia-időszak alatt az építkezéssel és épületek átalakításával kapcsolatos kiadásokat. A még használatban nem lévő új épületek vásárlása ide tartozik. Szintén ide tartozik minden olyan kiegészítés, átalakítás, javítás és felújítás, amely a tőkejavak élettartamát meghosszabbítja vagy termelékenységét megnöveli.

Ide tartoznak az állandó felszerelések, úgymint vízvezeték, központi fűtés, légkondicionálás, világítás stb., csakúgy, mint az olajkutak (fúrás), működő bányák, csővezetékek, távvezetékek, gázvezetékek, vasútvonalak, kikötői berendezések, utak, hidak, völgyhidak, csatornák és egyéb helyszíni feljavítások építésével kapcsolatos ráfordítások. A folyó fenntartási költségek nem tartoznak ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítései megjelennek a mérlegben, vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

Az építkezésbe és épületek átalakításába történő bruttó beruházás nem különíthető el a tárgyi eszközök listáján a társasági mérlegben a *befektetett eszközök – tárgyi eszközök – földterület és épületek* cím alatt. A földre, meglévő épületekre és szerkezetekre vonatkozó rész nem tartozik ide. Az *adott előlegek és befejezetlen beruházások* rész annyiban számítható ide, amennyiben a fentiek a meglévő építkezéssel és az épületek átalakításával kapcsolatosak.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Bruttó tárgyieszköz-beruházásnak* (15 11 0).

Kód: **15 15 0**

Cím: **Bruttó gép- és berendezésberuházás**

*Meghatározás*

Ez a változó magában foglalja a referencia-időszakban újonnan vagy használtan vásárolt gépeket (irodagépeket stb.), a létesítményekben használt speciális járműveket, egyéb gépeket és berendezéseket, minden, a létesítményeken kívül használt járművet és hajót, azaz személyautókat, haszonjárműveket és teherautókat, valamint a speciális járművek minden típusát, hajókat, vasúti vagonokat stb. A szerkezetátalakítás (például egyesülések, átvételek, szétválások vagy kiválások) következtében szerzett gépek és berendezések nem tartoznak ide. Szintén ide tartozik minden olyan kiegészítés, változtatás, javítás és felújítás, amely ezeknek a tőkejavaknak az élettartamát meghosszabbítja, vagy termelékenységét megnöveli. A folyó felújítási költségek nem tartoznak ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítései megjelennek a mérlegben, vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

A gépekbe és berendezésekbe történő bruttó beruházás beletartozik a tárgyi eszközök listáján a társasági mérlegben a *befektetett eszközök – tárgyi eszközök – műszaki berendezések és gépek* és *egyéb berendezések, üzemi és üzleti felszerelések* tételekbe. Az *adott előlegek és befejezetlen beruházások* rész annyiban számítható ide, amennyiben a fentiek gépekkel és berendezésekkel kapcsolatosak.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Bruttó tárgyieszköz-beruházásnak* (15 11 0).

Kód: **15 21 0**

Cím: **Tárgyi eszközök értékesítése**

*Meghatározás*

A tárgyi eszközök értékesítése magában foglalja a harmadik félnek eladott meglévő tárgyi tőkejavak értékét. A tárgyi tőkejavak értékesítésének értékelése az érte ténylegesen kapott áron történik (leszámítva a HÉÁ-t), és nem könyvértéken, az eladónál felmerülő, a tulajdonjog átruházásával kapcsolatos bármely költség levonása után. Az értékhelyesbítések és az eladáson kívüli csökkentések nem tartoznak ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházást nem könyvelik a mérlegben. Ugyanakkor a befektetett eszközök kiegészítései, csökkentései és átruházásai, valamint ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítései megjelennek a mérlegben, vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben.

A tárgyi tőkejavak a társasági mérlegben felsorolt, a *Befektetett eszközök – tárgyi eszközök* tétel alatt felsorolt eszközökre utal.

Kód: **15 31 0**

Cím: **Pénzügyi lízing útján beszerzett tárgyi eszközök értéke**

*Meghatározás*

Pénzügyi lízing esetén a bérlő megszerzi a jogot arra, hogy előre meghatározott és elhúzódó időtartamig bérösszeg fizetése ellenében egy tartós fogyasztási cikket használjon. Amennyiben a tulajdonból származó összes kockázat és

profit *defacto*, bár nem *de jure* átszáll a bérbeadóról a bérlőre, a lízing pénzügyi természetű. Pénzügyi lízing esetén a bérleti időszak lefedi a tartós fogyasztási cikk gazdasági élettartamának teljes vagy legnagyobb részét. A bérleti időszak végén a bérlőnek gyakran előjoga van az áru névértéken történő megvásárlására. A bérbeadó szerepe pusztán pénzügyi jellegű.

A könyvelendő érték megfelel az áru piaci értékének, amennyiben azt megvásárolták. Ez az érték elvileg ismert a szerződésben vagy megbecsülhető összegezve a részletfizetéseket, amelyek lefedik a tőke-visszatérítést. A részleteknek az a része, amely kamatfizetésre vonatkozik, nem tartozik ide.

Ez az érték akkor könyvelendő, amikor az árut a bérlőnek átadják.

Nem tartoznak ide a pénzügyi lízing alapján használt tárgyi eszközökért történő kifizetések. A nem pénzügyi lízing alapján használt áruk értéke szintén nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

*Megjegyzés:* A pénzügyi lízing segítségével beszerzett tárgyi eszközök értéke nem szerepel a negyedik irányelvben. Ugyanakkor néhány nemzeti könyvelési szabály megengedi ezeknek az áruknak a tőkésítését a mérlegben.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

*Megjegyzés:* A pénzügyi lízing útján beszerzett tárgyi eszközök értéke nem tartozik a *Bruttó tárgyieszköz-beruházáshoz* (15 11 0).

Kód: **16 11 0**

Cím: **Foglalkoztatott személyek száma**

*Meghatározás*

A foglalkoztatott személyek száma úgy határozható meg, mint azoknak a személyeknek a teljes létszáma, akik a megfigyelési egységben dolgoznak (beleértve a dolgozó tulajdonosokat, az egységben rendszeresen dolgozó partnereket és a nem fizetett dolgozó családtagokat), valamint azokat a személyeket, akik az egységen kívül dolgoznak, de oda tartoznak, és onnan kapják fizetésüket (pl. értékesítési ügynökök, kézbesítő személyzet, javító- és karbantartócsoportok). Magában foglalja a rövid időre távol tartózkodó személyeket (pl. betegszabadság, fizetett szabadság vagy különleges távollét), valamint a sztrájkolókat, de a bizonytalan időre távol lévőket nem. Szintén magában foglalja a részmunkaidőben foglalkoztatottakat, akiket az adott ország jogszabályai annak tekintenek, és akik szerepelnek a bérlistán, és a bérlistán szereplő idénymunkásokat, szakmunkástanulókat, illetve otthon dolgozókat.

A foglalkoztatott személyek száma nem foglalja magában az egység számára más gazdasági egységek által biztosított munkaerőt, azokat a személyeket, akik javítási vagy karbantartási munkákat végeznek az adott egységnél más gazdasági egységek megbízásából, valamint a kötelező katonai szolgálatot teljesítő személyeket.

A nem fizetett dolgozó családtagok azok a személyek, akik az egység tulajdonosával élnek együtt, és rendszeresen az egység számára dolgoznak, de nincs szerződésük, és nem kapnak állandó összeget elvégzett munkájukért. Ez azokra a személyekre korlátozódik, akik nem szerepelnek egy másik egység bérlistáján főállásúként.

*Megjegyzés:* Az adatok összehasonlíthatósága ellenőrzésének érdekében jelezni szükséges, hogy az önkéntes dolgozók szerepelnek-e ebben a címben vagy sem.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A foglalkoztatott személyek számát a társasági mérleg kiegészítő mellékleteiben könyvelik (43. cikk (8) bekezdése).

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A foglalkoztatott személyek száma feloszthatóra az *alkalmazottak számára* (16 13 0) és fizetetlen dolgozókra.

Kód: **16 13 0**

Cím: **Alkalmazottak száma**

*Meghatározás*

Az alkalmazottak száma olyan személyeket foglal magában, akik a munkaadó számára dolgoznak, és akik munkaszerződéssel rendelkeznek, és juttatást kapnak bérek, fizetések, pénzjutalmak, darabbér vagy természetbeni juttatás formájában.

Munkaadó és munkavállaló közötti kapcsolat akkor áll fenn, ha van olyan hivatalos vagy nem hivatalos megegyezés egy gazdasági egység és egy személy között, amelyet rendes esetben mindkét fél önkéntesen köt meg, és amelynek értelmében a személy a gazdasági egység számára pénzbeli vagy természetbeni javadalmazás fejében munkát végez.

A dolgozó akkor minősül egy bizonyos egységnél bérből vagy fizetésből élőnek, ha bért vagy fizetést kap az egységtől, függetlenül attól, hogy hol végzi a munkát (az egységben vagy azon kívül). Az ideiglenes munkaközvetítő ügynökségektől kiküldött dolgozó az ideiglenes munkaközvetítő ügynökség alkalmazottjának tekintendő, és nem annak az egységének (ügyfelének), amelyben dolgozik.

Részletesen a következő személyek tekintendők munkavállalóknak:

– fizetett dolgozó tulajdonosok,

– olyan diákok, akik hivatalos kötelezettségvállalásuk alapján járulnak hozzá az egység termelési folyamatához, javadalmazás és/vagy oktatási szolgáltatás fejében,

– olyan különleges szerződés alapján foglalkoztatott munkavállalók, amelynek célja a munkanélküli személyek alkalmazásának támogatása,

– azok az otthon dolgozók, akik olyan kifejezett megállapodással rendelkeznek, hogy elvégzett munkájuk alapján kapják javadalmazásukat, és szerepelnek a bérlistán.

Az alkalmazottak száma magában foglalja a részmunkaidős munkavállalókat, az idénymunkásokat, a sztrájkolókat vagy rövid szabadságon tartózkodókat, de nem foglalja magában a hosszú ideig távol tartózkodókat.

Az alkalmazottak száma nem foglalja magában az önkéntes dolgozókat.

Az alkalmazottak száma ugyanúgy számítandó, mint a foglalkoztatott személyek száma, vagyis a munkahelyek számát jelenti, és éves átlagban kell mérni.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Foglalkoztatott személyek száma* (16 11 0) része.

A munkavállalók több kategóriája külön azonosítandó:

– *Részmunkaidős alkalmazottak száma* (16 13 1),

– *Szakmunkástanulók száma* (16 13 2),

– *Otthon dolgozók száma* (16 13 5).

Kód: **16 13 1**

Cím: **Részmunkaidős alkalmazottak száma**

*Meghatározás*

A munkavállalók számának ez a megosztása a fizetett heti munkaórák számának alapján történik; az órák száma a tagállamban, az egység ágazatában vagy magában az egységben teljes munkaidőnek számító órák számához viszonyítva határozható meg.

Részmunkaidős munkavállalók azok a személyek, akik általános munkaideje kevesebb, mint a rendes munkaidő. Ez a meghatározás magában foglalja a részmunkaidős munka minden formáját (félnapi munka, heti egy-, két- vagy háromnapi munka stb.). A szám meghatározható nemzeti, regionális, iparági szinten vagy az egység szintjén.

Az alkalmazottak száma felosztható a ledolgozott heti munkaórák száma szerint. E munkaórák száma ahhoz az időtartamhoz képest határozható meg, amely normál teljes heti munkaidőnek tekintendő a tagállamban, a régióban, az iparágban vagy az egység szintjén.

Megjegyzendő, hogy míg a „teljes munkaidős munkavállaló” kategória viszonylag homogén, ugyanez nem mondható el a „részmunkaidős munkavállaló” kategóriáról, mivel ez a foglalkoztató egység rendes munkaidejének 20 %-a vagy még kevesebb és 80 %-a között bármit magában foglalhat.

Lehetetlen pontos megkülönböztetést tenni a részmunkaidő és teljes munkaidő között a tagállamokban és az iparágakban fennálló munkaügyi gyakorlatbeli különbségek miatt.

A részmunkaidős munkavállalók (akik munkájának időtartama a rendesnél kevesebb) és az időszakos/idényjellegű munkavállalók (akik teljes időben dolgoznak, de meghatározott, rövid ideig, pl. időszaki dolgozók, filmstáb stb.) nem keverendők össze.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *Alkalmazottak számának* (16 13 0).

Kód: **16 13 2**

Cím: **Szakmunkástanulók száma**

*Meghatározás*

Minden olyan munkavállaló, aki nem vesz rész teljeskörűen az egység termelési folyamatában, mivel szakmunkástanulói szerződés alapján dolgozik, vagy mivel az a tény, hogy szakmai képzésben vesz részt, jelentősen csökkenti termelékenységét, ehhez a változóhoz tartozik.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *Alkalmazottak számának* (16 13 0).

Kód: **16 13 5**

Cím: **Otthon dolgozók száma**

*Meghatározás*

Az otthon dolgozók, akik szakmai tevékenységüket saját otthonukban végzik, a megfigyelési egység által foglalkoztatott személyek egy alosztálya. Csak azok az otthon dolgozók számíthatók ide, akik a megfigyelési egység bérlistáján szerepelnek.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *Alkalmazottak számának* (16 13 0).

Kód: **16 14 0**

Cím: **Az alkalmazottak száma teljes munkaidősre átszámítva**

*Meghatározás*

A munkavállalók száma teljes munkaidejű egyenértékesekké (FTE) alakítva.

A teljes évben teljes munkaidős rendes munkaidőben dolgozónál kevesebbet dolgozó személyek adatait át kell számítani teljes munkaidejű egyenértékessé, tekintetbe véve az egységben teljes évben teljes munkaidőben dolgozó munkavállaló munkaidejét.

Ehhez a kategóriához tartoznak azok a személyek, akik kevesebbet dolgoznak, mint a rendes munkaidő, kevesebbet, mint a rendes heti munkanapok száma, vagy kevesebbet, mint az éves rendes munkahetek vagy munkahónapok száma. Az átváltást a ledolgozott munkaórák, munkanapok, munkahetek vagy munkahónapok alapján kell elvégezni.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az *Alkalmazottak által ledolgozott munkaórák száma* (16 15 0) a *Részmunkaidős alkalmazottak száma* (16 13 1) és az *Alkalmazottak számának* (16 13 0) teljes munkaidős egyenértékessé történő átszámításánál használatos.

Kód: **16 15 0**

Cím: **Az alkalmazottak által ledolgozott munkaórák száma**

*Meghatározás*

A munkavállalók által ledolgozott órák száma képviseli a referencia-időszak alatt a megfigyelési egységben a termelés érdekében ténylegesen ledolgozott órák összesített számát.

Ez a változó nem tartalmazza a kifizetett, de ténylegesen le nem dolgozott órákat, mint az éves szabadság, szabadnap és betegszabadság esetén. Szintén nem tartalmazza az étkezési szüneteket és a lakóhely és a munkahely közötti ingázást.

Ide tartoznak a rendes munkaidőben ténylegesen ledolgozott órák, az ezen felül ledolgozott órák, az az idő, amelyet a munkahelyen töltenek el olyan feladatokkal, mint a helyszín előkészítése és a munkahelyi pihenés rövid időszakai.

Amennyiben a ténylegesen ledolgozott órák pontos száma nem ismert, megbecsülhető a munkaórák elméleti száma és az átlagos hiányzási arány (betegség, szülési szabadság stb.) alapján.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az alkalmazottak által ledolgozott órák száma az *Alkalmazottak számának* (16 13 0) az *Alkalmazottak száma teljes munkaidősre átszámítva* (16 14 0) kategóriába történő átszámításnál használatos.

Kód: **17 32 0**

Cím: **Kiskereskedelmi üzletek száma**

*Meghatározás*

Ez a gazdasági egység által működtetett saját tulajdonú vagy bérelt kiskereskedelmi üzletek teljes száma. Az üzlet úgy határozható meg, mint olyan állandó értékesítési helyiség, ahová a vásárlók bemennek vásárolni. A kiskereskedelmi üzletek a *NACE Rev. 1.* 52.1–52.5 alágazataiba sorolhatók.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Telepek száma* (11 21 0) része.

Kód: **17 33 0**

Cím: **A kiskereskedelemben kiskereskedelmi üzlet céljára felhasznált eladótér kategóriája**

*Meghatározás*

A kiskereskedelmi üzletek teljes száma kiegészül az eladóterek osztályok szerinti felosztásával.

A következő osztályok alkalmazandók:

– kisebb, mint 120 $m^2$
– 120-tól 399 $m^2$-ig
– 400-tól 999 $m^2$-ig
– 1 000-től 2 499 $m^2$-ig
– 2 500-től 4 999 $m^2$ig
– 5 000-től 9 999 $m^2$-ig
– 10 000 $m^2$ és annál nagyobb

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Ez a *Kiskereskedelmi üzletek száma* (17 32 0) bontása.

Kód: **17 33 1**

Cím: **Eladótér**

*Meghatározás*

Az eladótér azt a becsült alapterületet jelenti, amelyet a helyiség területéből eladásra és bemutatásra használnak, pl.:

– az a teljes alapterület, amely vásárlók számára hozzáférhető, beleértve a próbafülkét,

– a pult és a kirakat felülete,

– a pult mögötti tér, amelyet az eladók használnak.

Az eladótér nem foglalja magában az irodákat, a tároló- és előkészítő helyiségeket, műhelyeket, lépcsőházakat, öltözőket és egyéb kiszolgálóhelyiségeket.

Kód: **17 34 0**

Cím: **Állandó piaci elárusítóhelyek és/vagy állványok száma**

*Meghatározás*

A mutató magában foglalja a saját tulajdonú vagy bérelt állandó piaci standok és/vagy állandó állványok teljes számát, amelyet egy gazdasági egység működtet. Az üzletekkel ellentétben a vásárlók általában nem lépnek be a standok/állványok eladóterébe vásárláskor. Az állandó piaci standok/állványok a NACE Rev.1. 52.62 alágazatába tartoznak.

Kód: **18 10 0**

Cím: **Mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely a *NACE Rev. 1.* A–F nemzetgazdasági ágához besorolt tevékenységekből származik. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az ipari tevékenységből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A nettó árbevétel része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0).

Kód: **18 11 0**

Cím: **A főtevékenységből származó árbevétel a NACE Rev. 1. 4 számjegyű szintjén**

*Meghatározás*

Az egység főtevékenységéből származó árbevétel része. Az egység főtevékenysége a közösségi termelési rendszer megfigyelésére és elemzésére szolgáló statisztikai egységekről szóló, 1993. március 15–i 696/93 tanácsi rendeletben [1] megállapított szabályoknak megfelelően határozható meg.

Az alvállalkozói kapcsolatból származó áruk és szolgáltatások eladásából származó árbevétel ide tartozik. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A főtevékenységből származó árbevétel a *NACE Rev. 1.* 4 számjegyű szintjén nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

[1] HL L 76., 1993.3.30., 1. o.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0).

Kód: **18 12 0**

Cím: **Ipari tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely a *NACE Rev. 1.* C–F nemzetgazdasági ágához sorolt tevékenységekből származik.

Az alvállalkozói kapcsolatból származó áruk és szolgáltatások eladásából származó árbevétel ide tartozik. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az ipari tevékenységekből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az *árbevétel* (12 11 0) része

A mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel (18 10 0) része.

Kód: **18 12 1**

Cím: **Ipari tevékenységekből származó árbevétel az építésen kívül**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely a *NACE Rev. 1.* C–E nemzetgazdasági ágához sorolt tevékenységekből származik.

A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az építésen kívüli ipari tevékenységekből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb mutatókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0).

A *mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 10 0) része

Az *ipari tevékenységből származó árbevétel* (18 12 0) része.

Kód: **18 12 2**

Cím: **Építési tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek a része, amely a *NACE Rev. 1.* F nemzetgazdasági ágához sorolt tevékenységből származik.

Az alvállalkozói kapcsolatból származó áruk és szolgáltatások eladásából származó árbevétel ide tartozik. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az építési tevékenységekből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 10 0) része

Az *ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 12 0) része.

Kód: **18 13 0**

Cím: **Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek a része, amely az egység vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységéből származik. Ez megfelel az egység tevékenységének, amelyben az egység saját nevében és saját számlájára megvásárol eladott árukat és a vásárlással azonos állapotban újra eladja, vagy olyan címkézés, csomagolás és burkolás után adja el újra, amely bevett gyakorlat a kiskereskedelmi gazdasági egységekben.

Az ilyen típusú viszonteladás feloszthető:

– egyéb kereskedőknek, szakmai felhasználóknak stb. történő viszonteladásra (nagykereskedelmi eladások),

– háztartásoknak vagy kisfelhasználóknak történő viszonteladásra (kiskereskedelmi eladások).

Ezek a tevékenységek a *NACE Rev.1.* G nemzetgazdasági ágának részei (kivéve a díjazáson vagy szerződésen alapuló nagykereskedelmi csoportokat az 50.2, 50.4, és 52.7 alágazatban).

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

Kód: **18 14 0**

Cím: **A közvetítői (ügynöki) tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

A árbevételnek az a része, amely az egység közvetítői tevékenységéből származik. Ez vonatkozik minden olyan jutalékra, amely harmadik fél nevében vagy javára történő vásárlásból vagy eladásból, vagy hasonló tevékenységből származik.

Ezek a tevékenységek a *NACE Rev.1.* 51.1 nemzetgazdasági ágához tartoznak.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A közvetítői tevékenységből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

Kód: **18 15 0**

Cím: **A szolgáltatási tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Minden szolgáltatásból származó jövedelem (banki és biztosítási szolgáltatások, üzleti és személyi szolgáltatások).

Ez a változó magában foglalja a fő- vagy másodlagos tevékenységből következő szolgáltatási tevékenységekből származó árbevételt; bizonyos szolgáltatási tevékenységet ipari egységek is kifejthetnek. Ezek a tevékenységek a *NACE Rev.1.* H–K és M–O nemzetgazdasági ágaihoz, valamint a G nemzetgazdasági ág 50.2, 50.4 és 52.7 karbantartási és javítási alágazatához tartoznak.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A szolgáltatási tevékenységekből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

Kód: **18 16 0**

Cím: **A kereskedelmi és közvetítői tevékenységekből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely az egység vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységéből, valamint az egység közvetítői tevékenységéből származik. Ez megfelel az egység tevékenységének, amely során az egység saját nevében és saját számlájára megvásárol eladott árukat és a vásárlással azonos állapotban újra eladja, vagy olyan címkézés, csomagolás és burkolás után adja el újra, amely bevett gyakorlat az elosztó kereskedelmi gazdasági egységekben, valamint vonatkozik minden olyan jutalékra, amely harmadik felek nevében vagy javára történő vásárlásból vagy eladásból, vagy hasonló tevékenységből származik.

A viszonteladás lebontható:

– egyéb kereskedőknek, szakmai felhasználóknak stb. történő viszonteladásra (nagykereskedelmi eladások),

– háztartásoknak vagy kisfelhasználóknak történő viszonteladásra (kiskereskedelmi eladások).

Ezek a tevékenységek a *NACE Rev.1.* G nemzetgazdasági ágának részei (kivéve az 50.2, 50.4 és 52.7 alágazathoz tartozó karbantartást és javítást).

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A kereskedelmi és közvetítői tevékenységekből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

Kód: **18 31 0**

Cím: **Épületek építéséből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely a *NACE Rev.1.* F nemzetgazdasági ágába tartozó tevékenységből származik és az építkezési típusok osztályozásában (CC) szereplő építésekkel kapcsolatos.

Ide tartozik az alvállalkozói kapcsolatból származó áruk és szolgáltatások eladásából származó árbevétel. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az építésből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 10 0) része

Az *ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 12 0) része

Az *építési tevékenységből származó árbevétel* (18 12 2) része.

Kód: **18 32 0**

Cím: **Egyéb építmények építéséből származó árbevétel**

*Meghatározás*

Az árbevételnek az a része, amely a *NACE Rev.1.* F nemzetgazdasági ágába tartozó tevékenységekből származik, és amely az építkezési típusok osztályozásában (CC) szereplő építőmérnöki tevékenységgel kapcsolatos.

Ide tartozik az alvállalkozói kapcsolatból származó áruk és szolgáltatások eladásából származó árbevétel. A változatlan állapotban történő viszonteladásra beszerzett áruk és szolgáltatások viszonteladásából származó árbevétel nem tartozik ide.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az építőmérnöki tevékenységből származó árbevétel nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *mezőgazdaságból, erdőgazdaságból, halászatból és ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 10 0) része

Az *ipari tevékenységekből származó árbevétel* (18 12 0) része

Az *építési tevékenységekből származó árbevétel* (18 12 2) része.

Kód: **20 11 0**

Cím: **Energiahordozók vásárlása (értékben)**

*Meghatározás*

Ehhez a változóhoz tartozik a referencia-időszak alatt vásárolt összes energiatermék, de csak akkor, ha üzemanyag céljából történő felhasználásra vásárolták őket. Azok az energiatermékek, amelyeket nyersanyagként vagy átalakítás nélküli viszonteladásra vásároltak, nem tartoznak ide. Az adatot csak értékben kell megadni.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az energiatermékek vásárlása nem különíthető el a társasági mérlegben. Az *anyagköltségek* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

Kód: **20 21 0–tól 20 31 0–ig**

Cím: **Energiahordozók beszerzése termékenként**

– feketeszén beszerzése,
– koksz beszerzése,
– kőszénbrikett beszerzése,
– gázolaj beszerzése,
– nehéz fűtőolaj beszerzése,
– egyéb kőolajtermékek beszerzése,
– földgáz beszerzése,
– gázszármazékok beszerzése,
– megújítható energiaforrások beszerzése,
– hőenergia beszerzése,
– villamos energia beszerzése.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az egyedi energiatermékek vásárlása nem különíthető el a társasági mérlegben. Az *anyagköltségek* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az *Energiahordozók vásárlása* (20 11 0) része.

Kód: **21 11 0**

Cím: **A környezetszennyezést ellenőrző berendezésekbe és tartozékokba, valamint különleges, szennyezést csökkentő felszerelésekbe (főleg „csővégi" berendezésekbe) történő beruházás**

*Meghatározás*

Olyan tevékenységből származó beruházási ráfordítás, amelynek elsődleges célja a szennyezés és bármely egyéb környezetkárosodás megelőzése, csökkentése és megszüntetése.

Nem tartoznak ide azok a tevékenységek, amelyek kedvező hatással vannak a környezetre, de nem tartoznak a környezetvédelemhez. Így nem tartoznak ebbe a területbe azok a tevékenységek, amelyek, bár kedvezőek a környezetre nézve, mégis elsősorban technikai igényeket vagy a vállalat belső egészségügyi és biztonsági követelményeit teljesítik. Ez a korlátozás legtöbb esetben a *NACE* 37.00 (újrahasznosítás) alá besorolt újrahasznosítási tevékenységre vonatkozik. Az erre az iparágra vonatkozó összegyűjtött adatok nem adhatók hozzá egyéb *NACE* címekhez (lásd az *UNECE/Eurostat DOC/CES/822* osztályozást a környezetvédelmi tevékenységről).

A „csővégi" berendezések a környezetvédelmi ellenőrzésben alkalmazott hozzáadott technikai felszerelések. Ezek a felszerelések, amelyek önállóan működnek vagy a termelőüzemekhez kapcsolt azonosítható részegységek, kezelik az okozott szennyezést, megakadályozzák a kibocsátást vagy a szennyezőanyagok elterjedését, vagy mérik a szennyeződés szintjét (megfigyelés). A beruházás piaci beszerzési áron vagy a szerelés építési költségén számítandó, beleértve a tervezési és szerelési költségeket. A szereléshez szükséges földterület megvásárlása szintén ide tartozik. Nem tartozik ide az alapvetően a munkahelyi biztonság és egészség megteremtése érdekében történt ráfordítás.

Ezek a beruházások olyan tevékenységek során jelentkeznek, mint a hulladék és a szennyvíz mennyiségének csökkentése, keletkezésének megelőzése vagy kezelése, a légszennyezés keletkezésének megelőzése és megszüntetése vagy csökkentése, a szennyezett talaj vagy talajvíz kezelése és ártalmatlanítása, a zaj- és rezgési szint keletkezésének megelőzése vagy csökkentése, az ökológiai egységek és tájak megőrzése, valamint a hulladék és a környezeti elemek minőségének megfigyelése.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A beruházás nem könyvelendő a mérlegben. Ugyanakkor minden, a befektetett eszközökhöz történő hozzáadás, csökkentés és átruházás, és ezeknek a befektetett eszközöknek az értékhelyesbítése feltüntetendő a mérlegben vagy a mérleg kiegészítő mellékleteiben. Ide tartozik a szennyezést ellenőrző berendezésekbe és telepekbe, valamint különleges, szennyezést csökkentő felszerelésekbe történő beruházás, de ezek nem különítendők el a társasági mérlegben szereplő *befektetett eszközök – tárgyi eszközök* ben feltüntetett tárgyi eszközök listáján. A Tanácsadó Könyvviteli Fórum javaslata szerint ennek az információnak nyilvánosnak kell lenni.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Bruttó tárgyi eszközberuházás* része (15 11 0).

Kód: **22 11 0**

Cím: **Összes belső K + F ráfordítás**

*Meghatározás*

A rendszeresen vállalt kutatás és a kísérleti fejlesztés magában foglalja azt a kreatív munkát, amelyet a tudásmennyiség növekedése érdekében végeznek, beleértve az emberről, a kultúráról és a társadalomról szerzett tudást, és ennek a tudáskészletnek az új alkalmazásokban történő felhasználását.

Belső ráfordítás minden olyan K + F (kutatás és fejlesztés) ráfordítás, amelyet az egységen belül végeznek, tekintet nélkül a finanszírozás forrására.

A K + F-et meg kell különböztetni a hozzá kapcsolódó egyéb tevékenységek ráfordításaitól. A következők ezért nem tartoznak a K + F ráfordításokhoz:

– oktatási és szakképzési ráfordítások,

– egyéb tudományos és technológiai tevékenységek ráfordításai (pl. információs szolgáltatások, tesztelés és szabványosítás, megvalósíthatósági tanulmányok stb.),

– egyéb ipari tevékenységek ráfordításai (pl. ipari újítások),

– pusztán pénzügyi tevékenységek ráfordításai (az egyéb adminisztrációs és egyéb közvetett támogató tevékenységek ide tartoznak).

A belső ráfordítások termelési költségen értékelendők, és magukban foglalnak minden fenntartási ráfordítást, beleértve a munkaerőköltséget és a tőkekiadásokat.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A kutatási és fejlesztési ráfordításokat a nemzeti jognak megfelelően a következő három hely egyikén kell könyvelni: az immateriális javak mozgásai, tárgyi eszközök mozgásai vagy a működési ráfordítások között.

Ha a nemzeti jog szerint a K + F költséget részben vagy egészben tőkésíteni lehet, a ráfordítást a *befektetett eszközök – immateriális javak – kutatási és fejlesztési költségek* címben található, az immateriális javak mozgásánál kell könyvelni a társasági mérlegben.

Ha a nemzeti jog szerint a K + F költséget részben kell tőkésíteni, vagy egyáltalán nem kell tőkésíteni, a folyó ráfordítások az *anyagköltségek*, az *egyéb külső ráfordítások*, *személyi jellegű ráfordítások* és *egyéb működési ráfordítások* részét képezik, és a tőkeköltségek a társasági mérlegben az *Befektetett eszközök – tárgyi eszközök* címnél szereplő tárgyi eszközök mozgásához tartoznak.

Kód: **22 12 0**

Cím: **A K + F személyzet összes létszáma**

*Meghatározás*

A rendszeresen vállalt kutatás és a kísérleti fejlesztés magában foglalja azt a kreatív munkát, amelyet a tudásmennyiség növekedése érdekében végeznek, beleértve az emberről, a kultúráról és a társadalomról szerzett tudást, és ennek a tudáskészletnek az új alkalmazásokban történő felhasználását.

Számba kell venni minden olyan személyt, akit közvetlenül a kutatás + fejlesztésben (K + F) alkalmaznak, valamint azokat, akik közvetlen szolgáltatásokat nyújtanak, mint a K + F menedzserek, adminisztrátorok és az irodai személyzetet. Azokat a személyeket, akik közvetett szolgáltatást nyújtanak, mint a konyhai vagy biztonsági személyzet, nem ide kell számítani, bár bérük és fizetésük a ráfordítások mérésénél rezsiként szerepel.

A K + F munkatársakat meg kell különböztetni a kapcsolódó tevékenységek egész sorának munkatársaitól. A következők ezért nem tartoznak a K + F munkatársak közé:

– oktatásban és szakképzésben alkalmazott munkatársak,

– egyéb tudományos és technológiai tevékenység során alkalmazott munkatársak (pl. informatikai szolgáltatások, tesztelés és szabványosítás, megvalósíthatósági tanulmányok stb.),

– egyéb ipari tevékenység során alkalmazott munkatársak (pl. ipari újítások stb.),

– az adminisztrációban, valamint egyéb támogató tevékenység során alkalmazott munkatársak.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A kutató és fejlesztő munkatársak teljes száma nem különíthető el a társasági mérlegben. Része az alkalmazott személyek számának, amelyet a mérleg kiegészítő mellékleteiben könyvelnek. (43. cikk 8. pont).

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része a *Foglalkoztatott személyek számának* (16 11 0).

Kód: **23 11 0**

Cím: **Alvállalkozóknak történő kifizetések**

*Meghatározás* (az ipar számára – a *NACE Rev.1.* C–E nemzetgazdasági ágai)

Az alvállalkozóknak történő kifizetések azok az egység által az ipari termékekért és szolgáltatásokért harmadik félnek történő kifizetések, amelyeket a következőkben felsorolt alvállalkozói kapcsolat részeként teljesítenek:

Két gazdasági egység *alvállalkozói kapcsolatban* áll, ha az A és B feltételek együttesen érvényesülnek:

A. a vásárló gazdasági egység, vagy *fővállalkozó* részt vesz a termék létrehozásában azzal, hogy, még ha csak részben is, biztosítja a technikai leírást a *szolgáltató gazdasági egység*nek, vagy *alvállalkozónak*, és/vagy biztosítja a feldolgozandó anyagokat,

B. a vásárló gazdasági egység adja el az alvállalkozásban elkészített terméket, vagy teljes egészében vagy egy bonyolultabb termék részeként, és vállalja az eladás utáni felelősséget a termékért.

*Megjegyzés:* A szín, méret vagy jegyzékszám puszta meghatározása önmagában nem jelent technikai leírást. Mérték után készült termék gyártása nem jelent szükségszerűen alvállalkozói kapcsolatot.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

Az *alvállalkozók felé történő kifizetések* nem feltétlenül kezelendők külön a társasági mérlegben. Része lehet az *egyéb külső ráfordítások* vagy az *egyéb működési ráfordítások* tételnek.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

Kód: **25 11 1**

Cím: **A kiskereskedőkkel folytatott kereskedelem aránya az árbevételből**

*Meghatározás*

A nagykereskedelmi gazdasági egységek árbevételének (*NACE Rev.1.* 51. ágazat) a kiskereskedők által elszámolt részaránya. Ez az arány megfelel a hagyományos *gyártó nagykereskedő kiskereskedő fogyasztó* sémának. Megjegyzendő, hogy ez a részarányt a vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel alapján kell kiszámítani.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A kiskereskedőkkel folytatott kereskedelem százalékos részaránya az árbevételben elkülöníthető a társasági mérlegben. A nettó árbevétel része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) része

*Megjegyzés:* Ez a mutató a (25 11 2) szakmai felhasználókkal, és a (25 11 3) végső fogyasztókkal együtt a *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) teljes bontása.

Kód: **25 11 2**

Cím: **A szakmai felhasználókkal (nagykereskedők, mások) folytatott kereskedelem aránya az árbevételből**

*Meghatározás*

A nagykereskedelmi gazdasági egységek árbevételének (*NACE Rev.1.* 51. ágazat) a szakmai felhasználók (vállalkozások, intézmények, kormányzati testületek stb.) nagykereskedők által elszámolt részaránya. A kiskereskedőknek és végső fogyasztóknak történő eladások nem tartoznak ide. A nagykereskedők komplex elosztói hálózatot hozhatnak létre számos nagykereskedő bevonásával, mielőtt a termék eljut a végső felhasználóhoz.

Megjegyzendő, hogy ezt a részarányt a vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel alapján kell kiszámítani.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A szakmai felhasználókkal folytatott kereskedelem százalékos részaránya az árbevételben nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) része

*Megjegyzés:* Ez a mutató a (25 11 1) kiskereskedőkkel és a (25 11 3) végső felhasználókkal együtt a *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) teljes bontása.

Kód: **25 11 3**

Cím: **A végső fogyasztókkal folytatott kereskedelem aránya az árbevételből**

*Meghatározás*

A nagykereskedelmi gazdasági egységek árbevételének (*NACE Rev.1.* 51. ágazat) a végső fogyasztók által elszámolt részaránya. Ez vonatkozhat az olyan nagykereskedők másodlagos tevékenységére, akik kiskereskedéssel is foglalkoznak.

Megjegyzendő, hogy ezt a részarányt a vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel alapján kell kiszámítani.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A végső fogyasztókkal folytatott kereskedelem százalékos részaránya az árbevételben nem különíthető el a társasági mérlegben. A *nettó árbevétel* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Része az *árbevételnek* (12 11 0)

A *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) része

*Megjegyzés:* Ez a mutató a (25 11 1) kiskereskedőkkel és a (25 11 2) szakmai felhasználókkal együtt a *Vásárlási és viszonteladási kereskedelmi tevékenységből származó árbevétel* (18 13 0) teljes bontása.

Kód: **25 21 1**

Cím: **Nagykereskedőktől és beszerzési csoportoktól történő beszerzések aránya**

*Meghatározás*

Ez a mutató, azon kívül, hogy meghatározza a kiskereskedelem ellátási hálózatát, a kiskereskedő által végzett közelítés annak becslésére, hogy a nagykereskedőktől és beszerzési csoportok útján beszerzett közvetlen beszerzések milyen részarányt képviselnek.

Megjegyzendő, hogy ezt a részarányt a változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzése (13 12 0) alapján kell kiszámítani.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A nagykereskedőktől és beszerzési csoportoktól történő beszerzések százalékos részaránya nem különíthető el a társasági mérlegben. A *anyagköltségek*, az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

Az *Áruk és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

A *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0) része.

*Megjegyzés:* a *nagykereskedőktől és beszerzési csoportoktól történő beszerzések* aránya (25 21 1) és a *termelőktől történő beszerzések* aránya (25 21 2) nem feltétlenül felel meg a *viszonteladás érdekében történő összes beszerzésnek* (13 12 0). Az első két mutató nem tartalmazza például a kiskereskedőktől történő beszerzéseket és a használt áruk beszerzését szakmai/magánfelhasználóktól.

Kód: **25 21 2**

Cím: **Termelőktől történő beszerzések aránya**

*Meghatározás*

Ez, valamint a 25 21 1 mutató meghatározza a kiskereskedelem ellátási hálózatát. Ez a kiskereskedő által végzett közelítés annak becslésére, hogy milyen a termelőktől történő közvetlen beszerzések aránya.

Megjegyzendő, hogy ezt a részarányt a változatlan állapotban történő viszonteladás céljából beszerzett áruk és szolgáltatások beszerzése (13 12 0) alapján kell kiszámítani.

*Kapcsolat a társasági mérleggel*

A termelőktől történő beszerzések százalékos aránya nem különíthető el a társasági mérlegben. Az *anyagköltségek*, az *egyéb külső ráfordítások* és az *egyéb működési ráfordítások* része.

*Kapcsolat egyéb változókkal*

A *Termékek és szolgáltatások összes beszerzése* (13 11 0) része.

A *Változatlan állapotban történő újraértékesítésre szánt áruk és szolgáltatások beszerzése* (13 12 0) része.

*Megjegyzés:* a *nagykereskedőktől és beszerzési csoportoktól történő beszerzések* aránya (25 21 1) és a *termelőktől történő beszerzések* aránya (25 21 2) nem feltétlenül felel meg a *viszonteladás érdekében történő összes beszerzésnek* (13 12 0). Az első két mutató nem tartalmazza például a kiskereskedőktől történő beszerzéseket és a használt áruk beszerzését szakmai/magánfelhasználóktól.